

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά της Εθνικής Τράπεζας

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

2^ο τρίμηνο 2023

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

Κινούμενος σε σταθερά υψηλές ταχύτητες, ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας αφυπνίζεται σε όρους καινοτομίας

Ξεχωρίζοντας θετικά στην ΕΕ, οι ελληνικές επιχειρήσεις...

... αύξησαν τις πωλήσεις τους κατά 8% σε πραγματικούς όρους κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους ...

... με την καινοτομική δραστηριότητα να επιταχύνει κάθετα

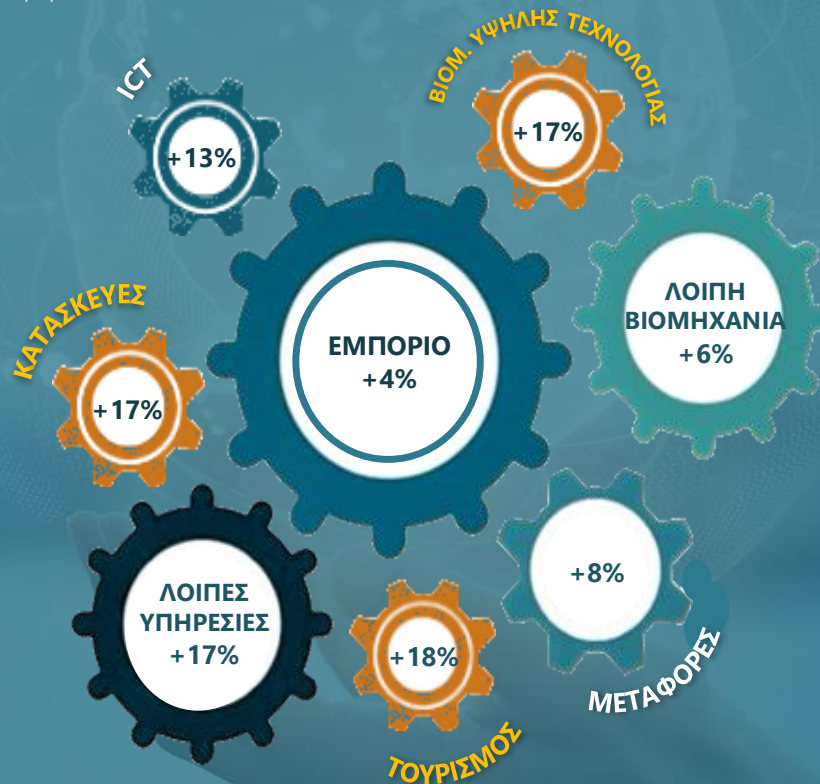
Δείκτης εμπιστοσύνης επιχειρηματικού τομέα

Δείκτης από -100 έως 100

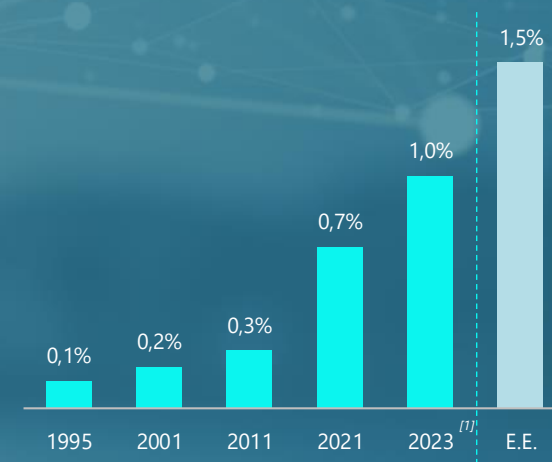
Πωλήσεις κλάδων 1^{ου} τριμήνου 2023

αποπληθωρισμένες έναντι 2022

Ιδιωτικές δαπάνες έρευνας & ανάπτυξης

ως ποσοστό του ΑΕΠ

[1] το 2023 αποτελεί εκτίμηση βάσει της επίδοσης του 1^{ου} τριμήνου του έτους

*το μέγεθος των κύκλων αντιστοιχεί στο σχετικό μερίδιο των κλάδων στις συνολικές πωλήσεις

Με επιταχυνόμενο βηματισμό ξεκίνησε το 2023 για τον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα, με ετήσια αύξηση πωλήσεων 8% το 1^ο τρίμηνο σε αποπληθωρισμένους όρους (από 4,6% το προηγούμενο εξάμηνο) και ενδείξεις περιορισμού της πληθωριστικής πίεσης (με ευεργετικές επιδράσεις στο κόστος επιχειρήσεων). Εντυπωσιακό ήταν το **εύρος της ανόδου**, καθώς σημαντική αύξηση σημειώθηκε i) σε όλους τους βασικούς κλάδους (με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο), και ii) στο σύνολο των δεικτών επιχειρηματικής δραστηριότητας, με υψηλές επιδόσεις σε όρους επενδύσεων, λειτουργικής κερδοφορίας, προσλήψεων και δημιουργίας νέων επιχειρήσεων. Η επίδοση αυτή εξασφάλισε την **υπεροχή του ελληνικού επιχειρείν έναντι των ευρωπαϊών ανταγωνιστών** σε όρους κλίματος, όπως φανερώνει το ρεκόρ θετικής απόκλισης του δείκτη εμπιστοσύνης της Ελλάδας έναντι του μέσου όρου της ΕΕ.

Όσον αφορά τους πρωταγωνιστές ανάπτυξης, πέρα από τους κλάδους τουρισμού και κατασκευών που ανακάμπτουν από χαμηλά επίπεδα, οι **κλάδοι της «νέας οικονομίας» ξεχωρίζουν με εντυπωσιακές επιδόσεις:**

- ✓ Ο **κλάδος R&D** κατέγραψε την υψηλότερη άνοδο πωλήσεων κατά το 1^ο τρίμηνο (+54% σε αποπληθωρισμένους όρους), ενώ κατά το τελευταίο 9μηνο έχει σταθερά μια σημαντικά ισχυρότερη επίδοση από το λοιπό επιχειρείν (με την απόκλιση απόδοσης να αγγίζει κατά μέσο όρο τις 20 ποσοστιαίες μονάδες). Η δυναμική αυτή αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό (i) τα πρώτα απτά αποτελέσματα από το συνεχώς αναπτυσσόμενο οικοσύστημα των tech startups καθώς και (ii) την αυξανόμενη έμφαση που δίνεται στην ερευνητική δραστηριότητα από μεγαλύτερες επιχειρήσεις (όπως οι φαρμακοβιομηχανίες). Παράλληλα, σημάδια αφύπνισης της καινοτομικής δραστηριότητας είναι εμφανή υπό το πρίσμα πολλαπλών δεικτών, όπως αύξηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (πατέντες) και σταδιακή ενίσχυση στο αποτύπωμα της high-tech βιομηχανίας. Σημειώνεται ότι η πρόσφατη κάθετη άνοδος του κλάδου επιταχύνει την ήδη δυναμική πορεία των επιχειρηματικών δαπανών έρευνας και ανάπτυξης στην Ελλάδα (με διπλασιασμό την τελευταία δεκαετία), επιβεβαιώνοντας ότι η χώρα ακολουθεί πορεία ταχείας σύγκλισης με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.
- ✓ **Πληροφορική και υπηρεσίες πληροφορίας** επίσης ξεχωρίζουν, με τις (αποπληθωρισμένες) πωλήσεις τους το 1^ο τρίμηνο 2023 να αυξάνονται κατά 25% σε ετήσια βάση.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, η **άνοδος των επιχειρηματικών πωλήσεων το 2023 θα αγγίξει το 6%** (σε αποπληθωρισμένους όρους), παραμένοντας σε υγιή επίπεδα ανάπτυξης το 2024 (άνω του 4%). Συγκεκριμένα, παρά τον σχετικά αδύναμο Απρίλιο, αναμένουμε ανάκτηση ισχύος για το υπόλοιπο της χρονιάς (σε συνέπεια με τις αισιόδοξες προσδοκίες των επιχειρήσεων). Από τους επιμέρους κλάδους **αναμένουμε να ξεχωρίσουν το ICT και οι κατασκευές**, (+16% και +14%, αντίστοιχα) καθώς καλούνται να υλοποιήσουν το πρώτο κύμα επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης (RRF). Επιπλέον, οι κλάδοι βιομηχανίας και υπηρεσιών εμφανίζουν ισχυρές προοπτικές πωλήσεων (της τάξης του 11-12%), καθώς έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν την τεχνολογική στροφή και την εξωστρεφή κατεύθυνση που υλοποιείται σταδιακά στην ελληνική οικονομία.

Δυναμικά ξεκίνησαν το 2023 οι ελληνικές επιχειρήσεις, ξεχωρίζοντας σε ευρωπαϊκό επίπεδο

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

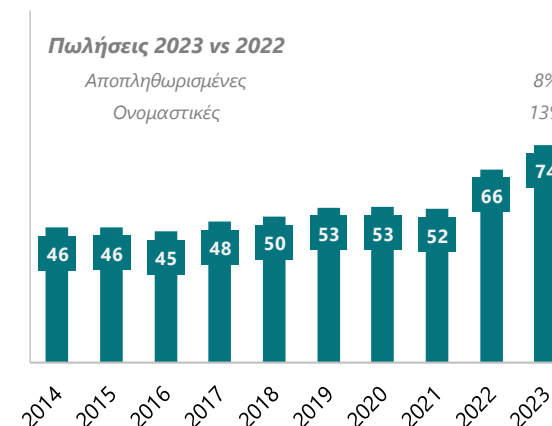
Με ετήσια αύξηση πωλήσεων 8% σε πραγματικούς όρους κατά το 1^ο τρίμηνο 2023 (13% σε ονομαστικούς όρους), ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας^[1] συνεχίζει να αποτελεί την ατμομηχανή της οικονομίας (με ετήσια άνοδο προστιθέμενης αξίας 3,8%, έναντι 1,3% για τις μη-επιχειρηματικές δραστηριότητες^[1] όπως δημόσιος τομέας).

Η αναπτυξιακή αυτή δυναμική αποτυπώθηκε σε όρους επενδύσεων (+8% έναντι 1^{ου} τριμήνου 2022) και λειτουργικής κερδοφορίας (+5% αντίστοιχα). Παράλληλα, οι καθαρές προσλήψεις σημείωσαν υψηλό 20ετίας κατά το πρώτο τετράμηνο της χρονιάς (180 χιλιάδες νέοι εργαζόμενοι, με το ποσοστό ανεργίας να μειώνεται στο 11%, από 13% στο αντίστοιχο διάστημα του 2022 και 28% το 2013), ενώ η δημιουργία επιχειρήσεων (σε καθαρούς όρους) βρέθηκε σε ιστορικό υψηλό κατά το πρώτο 5μηνο 2023 (+50% έναντι μέσου όρου 10ετίας).

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας κινείται πιο δυναμικά από την Ευρώπη το τελευταίο διάστημα, όπως αποτυπώνεται στις έντονα ανοδικές προσδοκίες, με τον δείκτη εμπιστοσύνης του επιχειρηματικού τομέα^[2] να υπερβαίνει εκείνον της ΕΕ κατά περίπου 16 μονάδες, σημειώνοντας έτσι την υψηλότερη θετική απόκλιση της τελευταίας 20ετίας,

Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

πωλήσεις 1^{ου} τριμήνου σε δις €

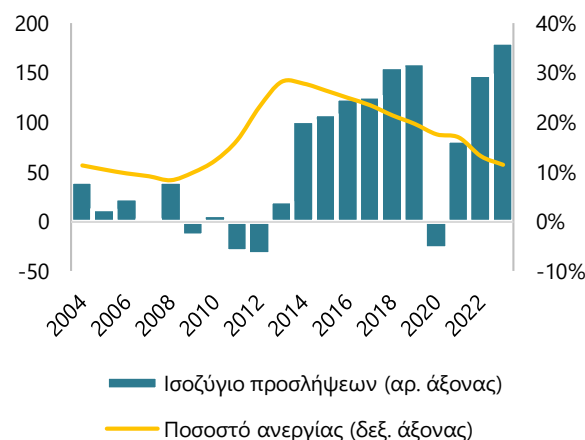
Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

ετήσια μεταβολή

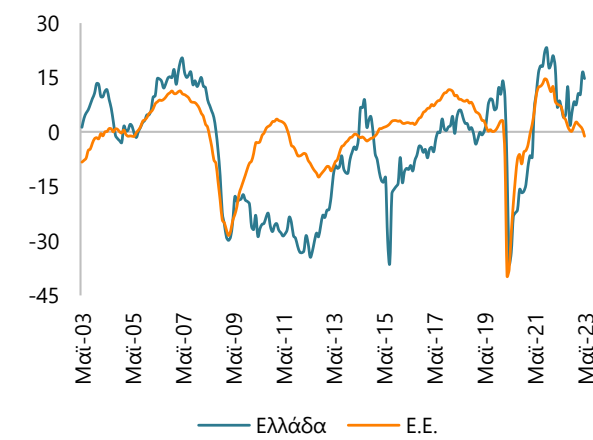
Απασχόληση

για την περίοδο Ιανουάριος - Απρίλιος κάθε έτους

Δείκτης εμπιστοσύνης επιχειρηματικού τομέα

δείκτης από -100 έως 100

[1] Από τον επιχειρηματικό τομέα εξαιρούνται οι ακόλουθοι τομείς: πρωτογενής παραγωγή, ενέργεια, χρηματοοικονομικές και δημόσιες υπηρεσίες, και σε όρους ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος δεν λαμβάνονται υπόψιν τα τεκμαρτά ενοίκια, οι φόροι και οι επιδοτήσεις.

[2] Σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους δεικτών βιομηχανίας, κατασκευών, υπηρεσιών και λιανικού εμπορίου.

Πηγές: ELStat, Eurostat, European Commission, Υπουργείο Εργασίας - Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Υψηλές επιδόσεις για την πλειοψηφία των ευρέων κλάδων, με εμφανή τα πρώτα σημάδια περιορισμού της πληθωριστικής πίεσης

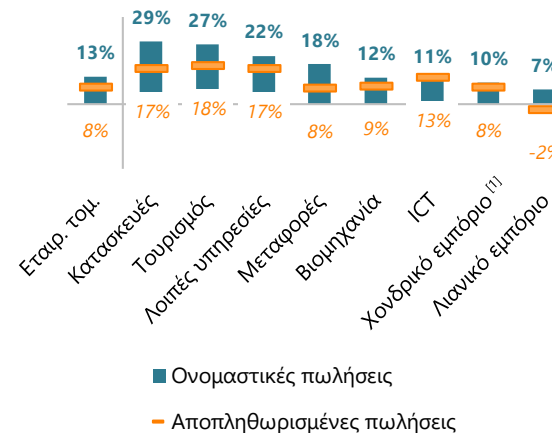
Εμβαθύνοντας σε κλαδικό επίπεδο, διαπιστώνουμε ότι σχεδόν όλοι οι βασικοί κλάδοι σημείωσαν ανοδικές αποπληθωρισμένες πωλήσεις το 1^ο τρίμηνο. Ειδικότερα:

- Ο τουρισμός πέτυχε την υψηλότερη επίδοση (+18% σε αποπληθωρισμένους όρους), με τη φετινή χρονιά να ενισχύεται από την ταχεία έναρξη της τουριστικής περιόδου (δείτε σχετική [μελέτη](#)). Ακολουθούν οι κατασκευές (+17% σε αποπληθωρισμένους όρους), αποτυπώνοντας στην πράξη τη σταδιακή εκκίνηση επενδύσεων σε υποδομές και κτίρια.
- Όσον αφορά μεγαλύτερους κλάδους, βιομηχανία και λοιπές υπηρεσίες συνέχισαν να επιτυγχάνουν υψηλές επιδόσεις (+9% και +17% αντίστοιχα σε αποπληθωρισμένους όρους), συνεισφέροντας σταθερά τα τελευταία 4 τρίμηνα από 2 ποσοστιαίες μονάδες στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού τομέα. Αξιοσημείωτη είναι η μεταστροφή του χονδρικού εμπορίου^[1], το οποίο αύξησε τις αποπληθωρισμένες πωλήσεις κατά 8%, συνεισφέροντας 3 ποσοστιαίων μονάδων (μετά από μια 12μηνη περίοδο αρνητικών επιδόσεων).

Σε επίπεδο πληθωρισμού, μεταφορές, λιανικό εμπόριο και τουρισμός παραμένουν σε σχετικά υψηλά επίπεδα (8%-10%). Ωστόσο, η «πρώτη γραμμή» κλάδων που αποτυπώνει τις διεθνείς επιδράσεις (βιομηχανία και χονδρικό εμπόριο) ήδη δέχεται τις ευεργετικές επιπτώσεις στο κόστος των επιχειρήσεων από την αποκλιμάκωση διεθνών τιμών ενέργειας και πρώτων υλών, δημιουργώντας έτσι τη βάση για τον ευρύτερο περιορισμό της πληθωριστικής πίεσης στην ελληνική οικονομία.

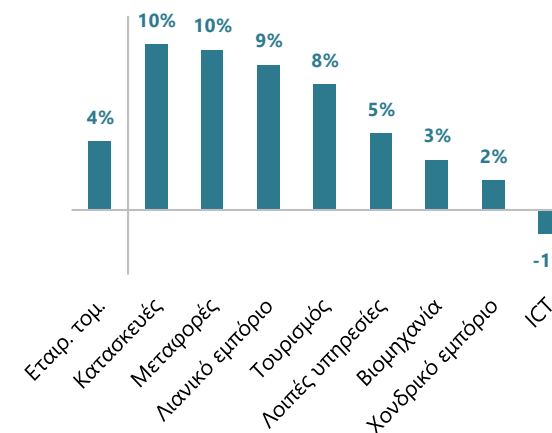
Πωλήσεις κλάδων

1^ο τρίμηνο 2023 έναντι του 2022

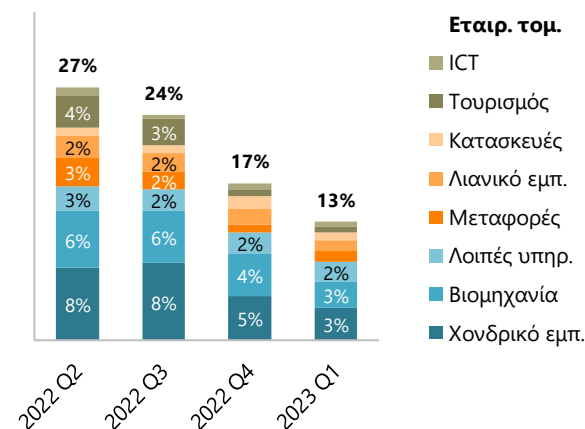
Πληθωρισμός κλάδων

1^ο τρίμηνο 2023 έναντι του 2022

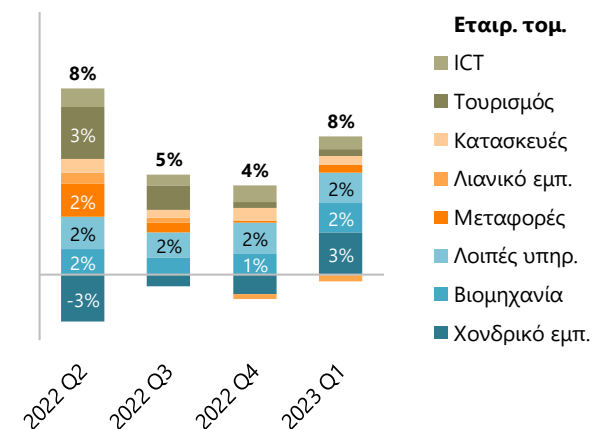
Συνεισφορά κλάδων στην μεταβολή των ονομαστικών πωλήσεων

ετήσια μεταβολή σε ονομαστικούς όρους

Συνεισφορά κλάδων στην μεταβολή των αποπληθωρισμένων πωλήσεων

ετήσια μεταβολή σε πραγματικούς όρους

[1] Ως ευρύς κλάδος χονδρικού εμπορίου ορίζεται το άθροισμα των κλάδων χονδρικού εμπορίου και εμπορίου οχημάτων.

Πηγές: ELStat, Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Κλάδοι της «νέας οικονομίας» συνεχίζουν να αναπτύσσονται, ενώ κλάδοι που είχαν χτυπηθεί από τις συνεχείς κρίσεις ανακάμπτουν

Εστιάζοντας στις δυναμικότερες επιδόσεις^[1], ξεχωρίζουμε κλάδους της «νέας οικονομίας» με πρωταγωνιστές:

- τον κλάδο Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη (R&D) ^[2], ο οποίος κατέγραψε μια από τις υψηλότερες επιδόσεις κατά τό 1^ο τρίμηνο 2023 με αύξηση (αποπληθωρισμένων) πωλήσεων κατά 54% σε σχέση με αντίστοιχο τρίμηνο 2022 (δείτε ενότητα «[ο κλάδος που ξεχωρίζει](#)»).
- την πληροφορική και τις υπηρεσίες πληροφορίας, με τις (αποπληθωρισμένες) πωλήσεις τους κατά τό 1^ο τρίμηνο 2023 να αυξάνονται κατά περίπου 25% σε ετήσια βάση.

Όσον αφορά τους υπόλοιπους κλάδους, έντονα ανοδική δραστηριότητα εντοπίζεται σε δύο ομάδες κλάδων που είχαν χτυπηθεί από τις κρίσεις της τελευταίας 15ετίας:

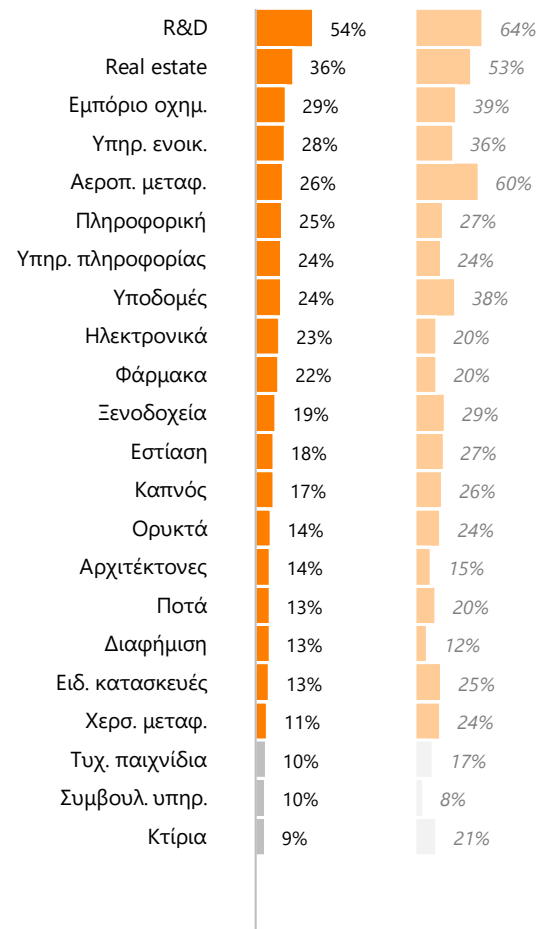
- Πρώτον, κλάδοι ανακτούν το χαμένο έδαφος που δημιουργήθηκε κατά την οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας. Βασικό παράδειγμα αποτελούν οι κατασκευές (και οι συναφείς κλάδοι όπως το real estate με επίσης μεσοπρόθεσμη δυναμική λόγω υψηλού ποσοστού μικροϊδιοκτητών). Συγκεκριμένα, μετά από μια δεκαετία χαμηλών επενδύσεων (5% του ΑΕΠ έναντι 10% στην ΕΕ), η χώρα προσπαθεί να καλύψει το κενό που έχει δημιουργηθεί σε υποδομές και κτίρια, παράλληλα με την προσπάθεια ενεργειακής αναβάθμισης του αποθέματος. Σε αντίστοιχο μοτίβο κινείται το εμπόριο οχημάτων (καταγράφοντας άνοδο 29% κατά το 1^ο τρίμηνο,) με την Ελλάδα να έχει υψηλές ανάγκες αντικατάστασης του στόλου οχημάτων της με νέας τεχνολογίας και φιλικότερα στο περιβάλλον οχήματα (δεδομένου ότι διατηρεί έναν από τους παλαιότερους στην ΕΕ, με μέση ηλικία 17 έτη έναντι 12 στην ΕΕ).
- Δεύτερον, κλάδοι στους οποίους η περίοδος της πανδημίας επέδρασε καταλυτικά, όπως οι κλάδοι τουρισμού και ψυχαγωγίας, ανακάμπτουν ξεπερνώντας τα προ-πανδημίας επίπεδα.

[1] Η επίδοση μεταβολής πωλήσεων υψηλότερη από τη διάμεσο των επιδόσεων όλων των κλάδων του επιχειρηματικού τομέα.
 [2] Επιχειρήσεις που πραγματοποιούν R&D είτε ως βασικό αντικείμενο (όπως tech startups) είτε ως παράλληλη δραστηριότητα (όπως φαρμακοβιομηχανίες)

Πηγές: ELStat, ACEA – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

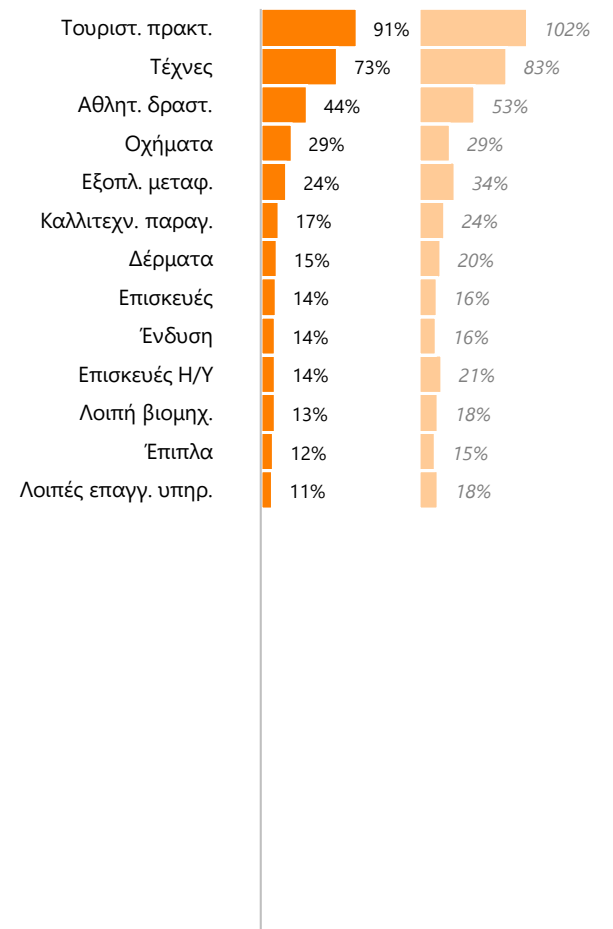
Μεγάλοι κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 1^{ου} τριμήνου 2023 έναντι του 2022

Μικροί κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 1^{ου} τριμήνου 2023 έναντι του 2022

■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
 ■ Ονομαστικές πωλήσεις

■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
 ■ Ονομαστικές πωλήσεις

Ενώ ο πληθωρισμός συνεχίζει να ασκεί πίεση στο εμπόριο, το χονδρικό εμφανίζει δειλά σημάδια ανάκαμψης

Περνώντας στους κλάδους που κατά το 1^ο τρίμηνο του έτους αναπτύχθηκαν με σχετικά χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία παραμένει υψηλότερα από τις περσινές επιδόσεις σε αποπληθωρισμένους όρους, επιβεβαιώνοντας έτσι την ευρεία βάση στήριξης της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

- Όσον αφορά το εμπόριο, το χονδρικό επέστρεψε σε θετικό έδαφος (+6% σε αποπληθωρισμένους όρους), επιτυγχάνοντας επίδοση υψηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου (κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες) και παράλληλα αποκλιμάκωση πληθωρισμού (κυρίως υπό την επίδραση μειωμένων τιμών στα καύσιμα). Το λιανικό εμπόριο, σε αναλογία με την ευρωπαϊκή τάση, παραμένει σε συμπίεση υπό τις υψηλές πληθωριστικές πιέσεις, με τον κλάδο να επηρεάζεται κυρίως από την πτώση σε supermarkets και πρατήρια καυσίμων (-7% και -6%, αντίστοιχα).
- Όσον αφορά τη βιομηχανία, η τάση που την κρατούσε σε πρωταγωνιστικό ρόλο ανάπτυξης κατά το προηγούμενο εξάμηνο (2 ποσοστιαίες μονάδες άνω του επιχειρηματικού μέσου όρου) δείχνει να χάνει κάπως τη δυναμική της κατά το 1^ο τρίμηνο 2023 (με την απόκλιση από το μέσο όρο να περιορίζεται στη 1/2 ποσοστιαία μονάδα) – με τα μέταλλα (κυρίως χάλυβας) και πλαστικά να εμφανίζουν τις ασθενέστερες επιδόσεις. Σε κάθε περίπτωση, η ελληνική βιομηχανία διατηρεί την υπεροχή της σε όρους επίδοσης έναντι του ευρωπαϊκού μέσου όρου από τα μέσα 2021 (με μέση θετική απόκλιση της τάξης των 3 ποσοστιαίων μονάδων).

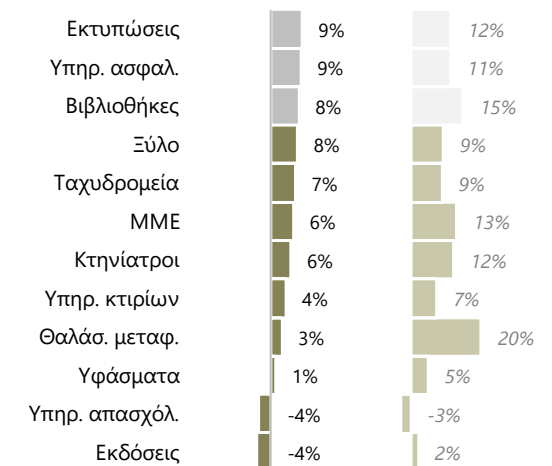
Μεγάλοι κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 1^{ου} τριμήνου 2023 έναντι του 2022

Μικροί κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 1^{ου} τριμήνου 2023 έναντι του 2022

■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
■ Ονομαστικές πωλήσεις

■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
■ Ονομαστικές πωλήσεις

[1] η πτώση των πωλήσεων εν πολλοίς αποτυπώνει τις επιπτώσεις από τη μερική διακοπή των σιδηροδρομικών δρομολογίων

Πηγή El.Stat. – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Αισθητή βελτίωση σημειώθηκε την τελευταία 10ετία στην ελληνική καινοτομία, με τις δημόσιες δαπάνες R&D να διπλασιάζονται στο διάστημα 2011-2021 (σε 0,8% του ΑΕΠ, από 0,4%), προσεγγίζοντας έτσι τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αντίστοιχη πορεία διπλασιασμού είχαν οι επιχειρηματικές δαπάνες R&D (0,7% του ΑΕΠ το 2021, από 0,3% το 2011), ωστόσο, λόγω χαμηλού επιπέδου εκκίνησης, παρέμειναν αρκετά χαμηλότερα του ευρωπαϊκού μέσου όρου (1,5% του ΑΕΠ).

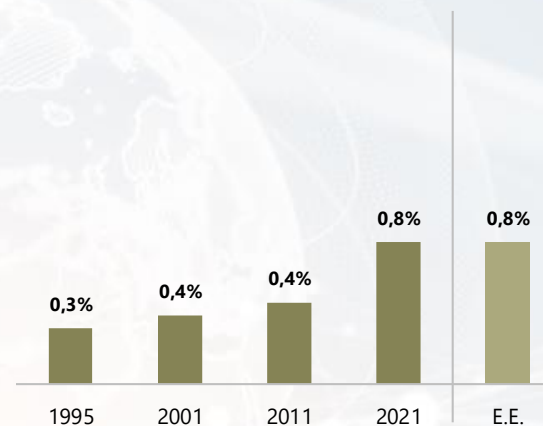
Η υστέρηση αυτή δείχνει σημάδια ταχείας σύγκλισης κατά το τελευταίο 9μηνο, με τις (αποπληθωρισμένες) πωλήσεις R&D να παρουσιάζουν ρυθμό ετήσιας ανάπτυξης 26% (20 μονάδες πάνω από το μέση ανάπτυξη του ελληνικού επιχειρείν) – με την επιτάχυνση να εντείνεται στο πρώτο τρίμηνο 2023 αγγίζοντας το +54% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2022. Τα σημάδια αφύπνισης της καινοτομικής δραστηριότητας είναι επίσης εμφανή υπό το πρίσμα πολλαπλών δεικτών:

- Τα οικοσυστήματα start-ups^[1] κερδίζουν σταδιακά θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη, με την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη να σκαρφαλώνουν με «διψήφια βήματα» (+16 και +42 θέσεις, αντίστοιχα, το 2022), ενώ η αποτίμηση του συνολικού οικοσυστήματος χώρας έχει πλέον ξεπεράσει τα €8 δις (έχοντας ενισχυθεί κατά 7,5 φορές την τελευταία 5ετία).
- Η high-tech βιομηχανία αυξάνει το μερίδιο της τόσο σε όρους δραστηριότητας (3,4% του συνολικού κύκλου εργασιών στο 1^ο τρίμηνο του 2023, από 1,9% το 2011), όσο και σε όρους εξαγωγών (1/4 των ελληνικών εξαγωγών σήμερα, από 20% το 2011). Παράλληλα, δείχνει να εστιάζει σε ερευνητική δραστηριότητα (π.χ. σχετικές πρόσφατες επενδύσεις από μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες).
- Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (πατέντες) που κατατέθηκαν από Ελλάδα στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας έχουν κάθετη αύξηση (200 αιτήσεις το 2021, από 80-100 ετησίως την προηγούμενη δεκαετία).

Δεδομένου ότι οι πωλήσεις R&D εμφανίζουν υψηλή συσχέτιση με τις ιδιωτικές δαπάνες R&D (της τάξης του 65%), η εκτίμησή μας για τις πωλήσεις R&D για το 2023 ανεβάζει το λόγο ιδιωτικών δαπανών R&D προς ΑΕΠ στο 1% - καλύπτοντας έτσι άνω του 1/3 της απόκλισης με την ΕΕ.

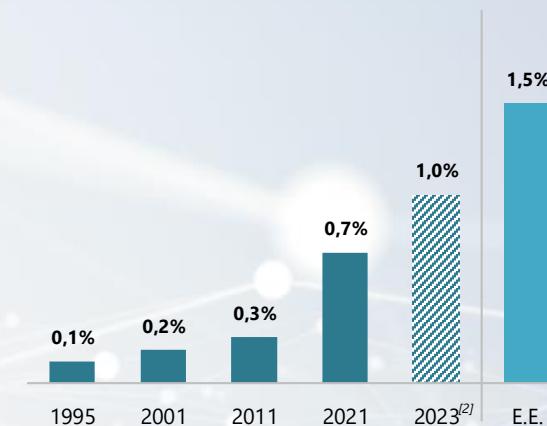
Δημόσιες δαπάνες έρευνας & ανάπτυξης

ως ποσοστό του ΑΕΠ

Ιδιωτικές δαπάνες έρευνας & ανάπτυξης

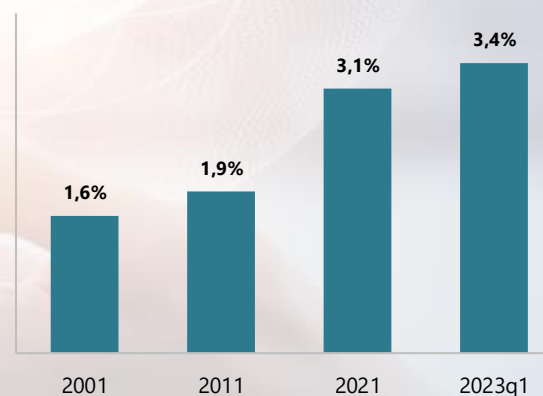
ως ποσοστό του ΑΕΠ

[2] το 2023 αποτελεί εκτίμηση βάσει της επίδοσης του 1^{ου} τριμήνου

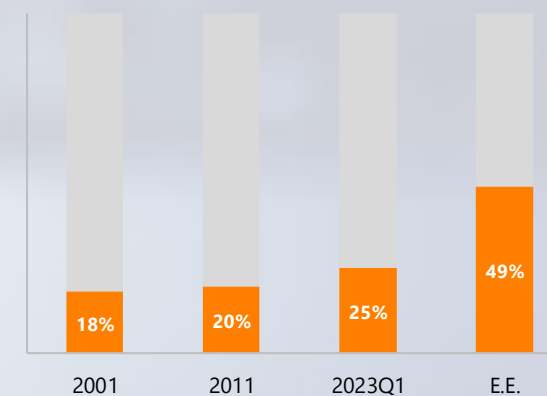
High-tech βιομηχανία

ως ποσοστό των πωλήσεων του εταιρικού τομέα

Εξαγωγές high-tech προϊόντων

ως ποσοστό των συνολικών εξαγωγών (εκτός πετρελαίου)

[1] Global Startup Ecosystem Index 2023 (StartupBlink), όπου χαρτογραφούνται/αξιολογούνται startup οικοσυστήματα 1.000 πόλεων σε 100 χώρες παγκοσμίως

Πηγές: ELStat, Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Επιχειρώντας να χαρτογραφήσουμε το οικονομικό κλίμα εντός του οποίου θα λειτουργήσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις το επόμενο διάστημα, διαπιστώνουμε μια ευρεία βελτίωση των πρόδρομων δεικτών για όλους τους κλάδους.

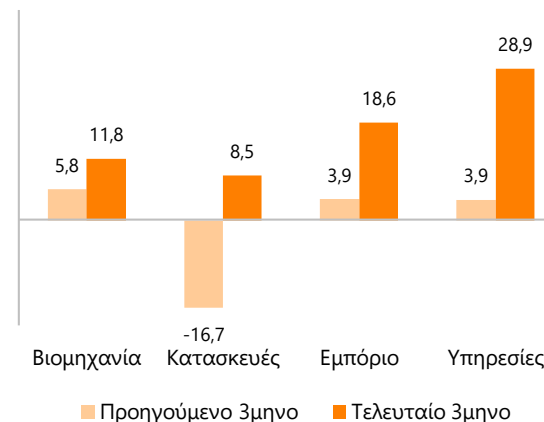
Ειδικότερα:

- Θετικότερα μεταξύ των κλάδων ξεχωρίζουν οι υπηρεσίες, οι οποίες κυρίως λόγω των αναμενόμενων ισχυρών επιδόσεων της φετινής τουριστικής περιόδου, παρουσιάζουν μια πολύ δυναμική εικόνα για την δραστηριότητα του επόμενου 3μήνου (με ανοδικές τάσεις σε όρους μελλοντικής ζήτησης, απασχόλησης και τιμών).
- Ακολουθούν οι κατασκευές, με επίσης βελτιωμένη εικόνα σε όρους ζήτησης και απασχόλησης, καθώς οι σωρευμένες ανάγκες είναι μεγάλες, ενώ παράλληλα η διάθεση των νοικοκυριών για επενδύσεις σε κατοικίες επιστρέφει σταδιακά στον μακροπρόθεσμο μέσο όρο. Ωστόσο οι προσδοκίες μελλοντικής ζήτησης παραμένουν χαμηλότερες των άλλων κλάδων, πιθανόν αντικατοπτρίζοντας την τρέχουσα επιβάρυνση σε όρους κόστους κατασκευής.
- Αξιοσημείωτες είναι οι θετικές προσδοκίες για το εμπόριο, επιβεβαιώνοντας την τάση σταδιακής αποσυμπίεσης του κλάδου, η οποία έχει ήδη γίνει ορατή σε επίπεδο χονδρικού εμπορίου και εκτιμάται να διαφανεί και σε επίπεδο λιανικού εμπορίου κατά τους επόμενους μήνες.

Όσον αφορά τις προσδοκίες για την πορεία τιμών, οι εκτιμήσεις από την πλευρά των επιχειρήσεων για συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων, φαίνεται να επηρεάζει θετικά τις προσδοκίες των καταναλωτών για τη γενική οικονομική τους κατάσταση αλλά και τη διάθεσή τους για υλοποίηση αγορών (αποτελώντας στήριγμα στην ανάκαμψη του εμπορίου).

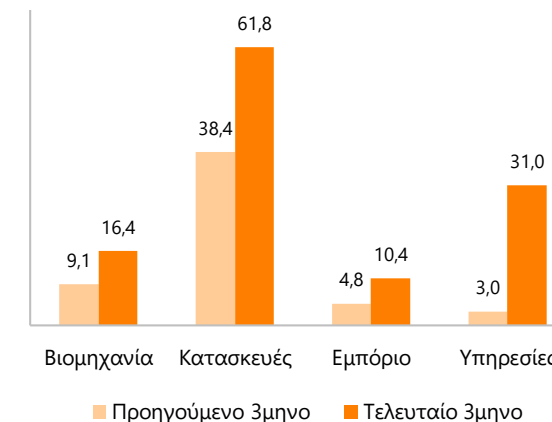
Μελλοντική ζήτηση

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

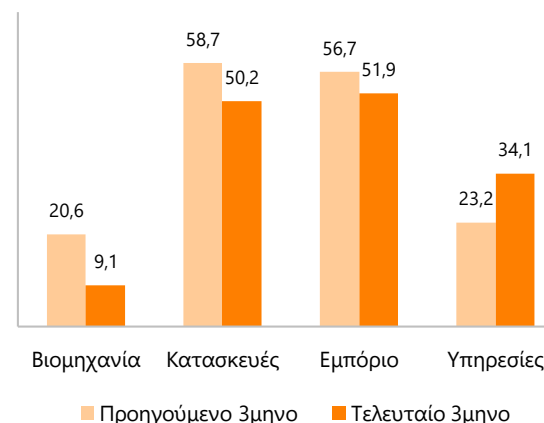
Μελλοντική απασχόληση

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

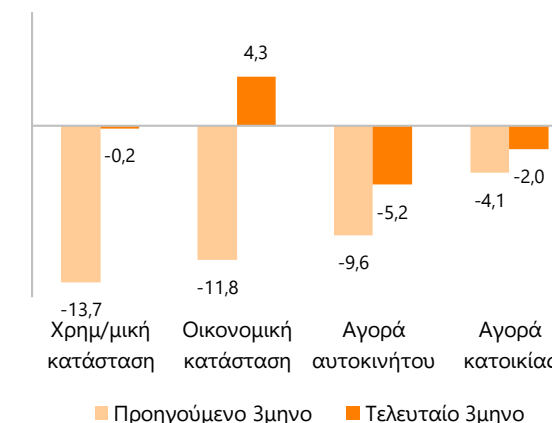
Μελλοντικές τιμές

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

Καταναλωτική εμπιστοσύνη

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

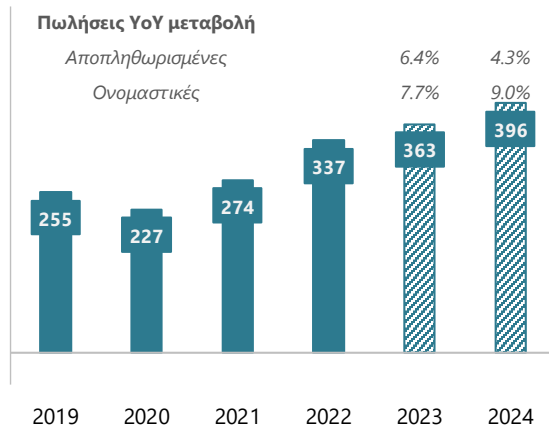

Μετά από ένα σχετικά αδύναμο Απρίλιο, οι πωλήσεις αναμένεται στη συνέχεια της χρονιάς να ανακτήσουν πλήρως τη δυναμική τους

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

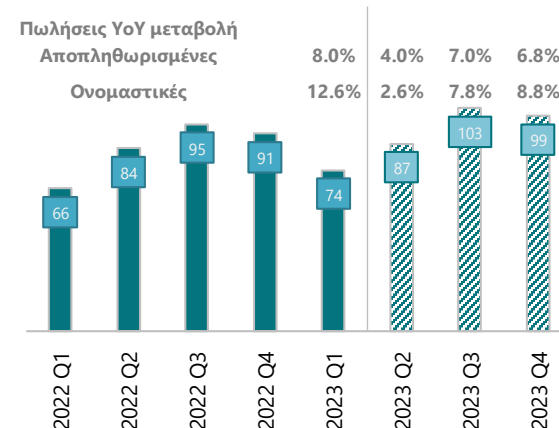
Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

αξία σε δις €

Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

αξία σε δις €

Το δυναμικό ξεκίνημα του 1ου τριμήνου 2023 σε συνδυασμό με τις αισιόδοξες προβλέψεις των επιχειρήσεων για την πορεία της ζήτησης, διαμορφώνουν ευνοϊκές συνθήκες για την επίτευξη ετήσιας επίδοσης (αποπληθωρισμένων) πωλήσεων της τάξης του 6%. Σημειώνουμε ότι παρά την επίδραση του σχετικά αδύναμου Απριλίου^[1] (αντανακλώντας εν πολλοίς μια στάση αναμονής^[2]), για το υπόλοιπο της χρονιάς αναμένεται ανάκτηση της αναπτυξιακής δυναμικής.

Εμβαθύνοντας στις επιδόσεις των κλάδων για το 2023, ξεχωρίζουμε τους κλάδους ICT και κατασκευών για τις θετικότερες προοπτικές τους (+16% και +14% σε αποπληθωρισμένες τιμές αντίστοιχα). Οι κλάδοι αυτοί καλούνται να υλοποιήσουν το πρώτο κύμα επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης (RRF), καλύπτοντας έτσι το κενό υποδομών που δημιουργήθηκε κατά την ταραχώδη προηγούμενη 15ετία με συνεχείς κρίσεις να χτυπούν την ελληνική οικονομία.

Παράλληλα, οι κλάδοι βιομηχανίας και υπηρεσιών επίσης εμφανίζουν ισχυρές προοπτικές πωλήσεων (της τάξης του 11%-12% σε αποπληθωρισμένους όρους), καθώς έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν την τεχνολογική στροφή και την εξωστρεφή κατεύθυνση που υλοποιείται σταδιακά στην ελληνική οικονομία. Συνεπώς, η φετινή χρονιά θέτει τις βάσεις για τον περαιτέρω μετασχηματισμό του ελληνικού επιχειρείν σε ένα πρότυπο πιο κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με ισχυρότερη παρουσία τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

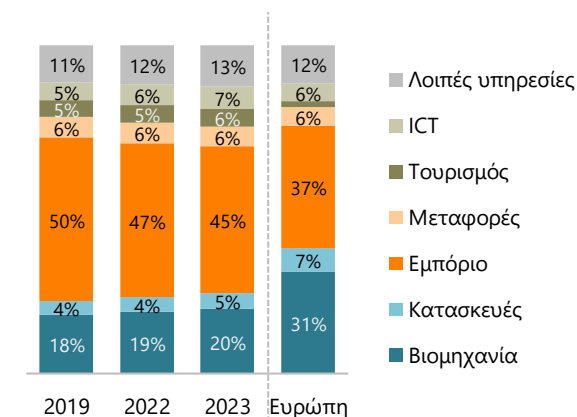
Πωλήσεις 2023

ετήσια μεταβολή

Δομή επιχειρηματικού τομέα

συνεισφορά σε όγκους πωλήσεων

[1] Βάσει προσωρινών στοιχείων για μεγάλες κυρίως επιχειρήσεις, οι οποίες τηρούν τα λογιστικά τους βιβλία βάσει του διπλογραφικού συστήματος.

[2] Η αυξημένη αβεβαιότητα είναι αποτέλεσμα της αναμονής των επιδράσεων της αυξανόμενα συστατικής πολιτικής από την ΕΚΤ στις τιμές και τη δραστηριότητα της ΕΕ.

Πηγή ELStat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Σκοπός της σειράς των τακτικών μελετών για τις Πωλήσεις είναι η σταθερή παρακολούθηση i) των επιδόσεων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας, τόσο σε ονομαστικούς όσο και σε αποπληθωρισμένους όρους, ii) της σχετικής τους θέσης στην ΕΕ καθώς και iii) το βαθμό υλοποίησης του δυναμικού τους.

Η ανάλυση στηρίζεται σε επεξεργασία δεδομένων κύκλου εργασιών ελληνικών επιχειρήσεων (πηγή: Ελ.Στατ.) υψηλής συχνότητας (τριμηνιαία βάση για σύνολο επιχειρήσεων και μηνιαία βάση για επιχειρήσεις με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων). Εξαιρώντας μη-επιχειρηματικές δραστηριότητες (πρωτογενής παραγωγή, ενέργεια, χρηματοοικονομικές και δημόσιες υπηρεσίες), ο οριζόμενος τομέας διαχωρίζεται βάσει κωδικοποίησης NACE σε:

- 7 ευρείς κλάδους: Βιομηχανία (υψηλής τεχνολογίας και λοιπή), Κατασκευές, Τουρισμός, Μεταφορές, ICT, Λοιπές υπηρεσίες και Εμπόριο (χονδρικό και λιανικό).
- 61 αναλυτικούς τομείς δραστηριότητας βάσει ταξινόμησης διψήφιων NACE 2

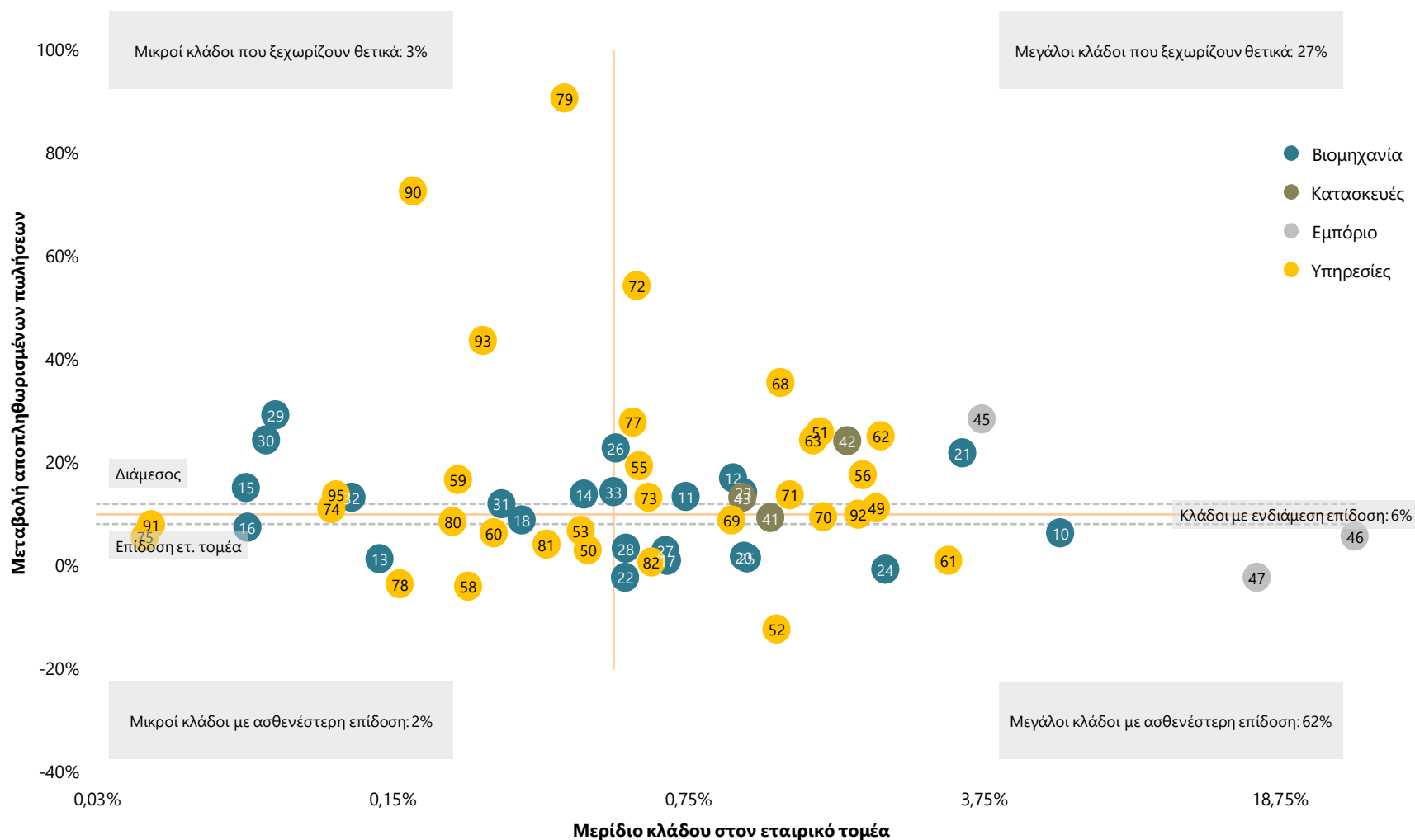
Για το σύνολο των παραπάνω δεδομένων γίνεται εκτίμηση των αποπληθωρισμένων πωλήσεων με χρήση διαφορετικού δείκτη αποπληθωρισμού για κάθε κλάδο, καθώς λαμβάνεται υπόψη κατά περίπτωση και ύστερα από αξιολόγηση η πορεία του όγκου δραστηριότητας ή/και η πορεία του δείκτη τιμών παραγωγού. Σημειώνεται ότι διενεργούνται σταυροειδείς έλεγχοι για την ομαλοποίηση ακραίων γεγονότων που μπορεί να συνδέονται με συγκεκριμένη/ες επιχείρηση/εις, με σκοπό η πορεία να είναι όσο γίνεται χαρακτηριστική των ευρύτερων κλαδικών τάσεων.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις μελλοντικών πωλήσεων, αξιοποιούμε ένα συνδυασμό (i) μεσοπρόθεσμων εκτιμήσεων της δυναμικής και των περιθωρίων ανάπτυξης των κλάδων (λαμβάνοντας υπόψιν τόσο δομικά χαρακτηριστικά όπως clusters όσο και συγκυριακές δυνάμεις όπως το Ταμείο Ανάκαμψης) και (ii) μακροοικονομικών συνθηκών του ευρύτερου περιβάλλοντος (όπως δυναμική επενδύσεων, εξαγωγών και πληθωρισμού).

Πωλήσεις ανά κλάδο

1ο τρίμηνο 2023 έναντι του 2022

(τομή οριζόντιου άξονα στο διάμεσο μερίδιο, τομή κάθετου άξονα στον μέσο όρο [α] της μεταβολής πωλήσεων τομέα και [β] στη διάμεσο των μεταβολών πωλήσεων των επιμέρους κλάδων)

Βιομηχανία

- [10] Τρόφιμα
- [11] Ποτά
- [12] Καπνός
- [13] Υφάσματα
- [14] Ένδυση
- [15] Δέρματα
- [16] Ξύλο
- [17] Χαρτί
- [18] Εκτυπώσεις
- [20] Χημικά
- [21] Φάρμακα
- [22] Πλαστικά
- [23] Ορυκτά
- [24] Μέταλλα
- [25] Μετ. προϊόντα
- [26] Ηλεκτρονικά
- [27] Ηλεκτρ. εξοπλ.
- [28] Μηχανήματα
- [29] Οχήματα
- [30] Εξοπλ. μεταφορών
- [31] Έπιπλα
- [32] Λοιπή βιομηχανία
- [33] Επισκευές

Κατασκευές

- [41] Κτίρια
- [42] Υποδομές
- [43] Ειδ. κατασκευές
- Εμπόριο**
- [45] Εμπόριο οχημάτων
- [46] Χονδρικό εμπόριο
- [47] Λιανικό εμπόριο
- Υπηρεσίες**
- [49] Χερσαίες μετάφ.
- [50] Θαλάσσιες μετάφ.
- [51] Αεροπορικές μετάφ.
- [52] Logistics
- [53] Ταχυδρομεία
- [55] Ξενοδοχεία
- [56] Εστίαση
- [58] Εκδόσεις
- [59] Καλλιτεχνικές παραγ.
- [60] ΜΜΕ
- [61] Τηλεπικοινωνίες
- [62] Πληροφορική
- [63] Υπηρ. πληροφορίας

[68] Real estate

- [69] Δικηγ & Λογιστ. υπηρ.
- [70] Συμβουλευτικές υπηρ.
- [71] Αρχιτέκτονες
- [72] R&D δραστηρ.
- [73] Διαφήμιση
- [74] Λοιπές επαγγ. υπηρ.
- [75] Κτηνίατροι
- [77] Υπηρ. ενοικίασης
- [78] Υπηρ. απασχόλησης
- [79] Τουριστ. πρακτορεία
- [80] Υπηρ. ασφάλειας
- [81] Υπηρ. κτιρίων
- [82] Διοικ. υποστήριξη
- [90] Τέχνες
- [91] Βιβλιοθήκες
- [92] Τυχερά παιχνίδια
- [93] Αθλητικές δραστηρ.
- [95] Επισκευές Η/Υ

Disclaimer

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση έμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύομένου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζονται με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά της Εθνικής Τράπεζας

Βουμβάκη Τζέση
Deputy Chief Economist
fvoumv@nbg.gr

Κουτούζου Αθανασία
Head of Entrepreneurship & Business Analysis
koutouzou.ath@nbg.gr

Σακκάς Κ. Γεώργιος
Economist
sakkas.georgios@nbg.gr

Ιωάννης Κρόμπας
Economist
krompas.ioannis@nbg.gr

Μιχαηλίδης Μάριος
Data Analyst
michailidis.marios@nbg.gr

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

2^ο τρίμηνο 2023

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης